Nr. 272. Kraków, Niedziela 16 Czerwca 1907. Rok XXVI.

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.
Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 koron	2 korony
w Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką pocztową	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 hal.
z dwurazową	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
w państwie niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
w innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do ADMINISTRACYI „NOWEJ REFORMY“ w Krakowie.
Adres Redakcyi i Administracyi: KRAKÓW, ULICA JAGIELLOŃSKA 10. — Telefon Nr. 41.
Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.
We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników A. OLSZEWSKIEGO, ulica Kilińskiego 2 i w BIURZE PLOHNA ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:
ZAMIEJSCOWĄ: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; MIEJSCOWĄ „Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Handel Kretschmera, ul. Szewska. — Handel J. Ekiera, ul. Karmelicka 18.
ZAMIEJSCOWĄ PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmują: We LWOWIE Biuro dzienników: Ludwik Pfaba, ul. Karola Ludwika 11. — S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W PRZEMYŚLU Heszeles. — W JAROSŁAWIU A. Amster. — W WIEDNIU Hermann Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów), Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu) — A. Oppelik. — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W PARYŻU Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur Rue Rougemont 61.
OGŁOSZENIA (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — NADESŁANE po 60 h. od wiersza za każdy raz.
GŁOSY PUBLICZNE po 2 Kor. od wiersza. Układ tabelaryczny cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 hal., następny po 10 hal. od wiersza.
ZAŁĄCZNIKI do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 2 K. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 K. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów

Najważniejsze wiadomości, podane w dzisiejszym numerze „N. Reformy“.

Komisya Dumy odłożyła powzięcie decyzyi do poniedziałku. — W poniedziałek wybuchnie w Petersburgu strajk. — Pos. Osol uwięziony. — W Wilnie wykryto rewolucyjną organizacyę wojskową. — Wybór prezesa Koła polskiego odbędzie się dzisiaj.

Duma.

(Telegramy „N. Reformy“ z 16 czerwca).

Sytuacya w Petersburgu.

Petersburg. Wojska gwardyi wracają z obozu do Petersburga. Obraz miasta daje do poznania, że **przygotowują się poważne wypadki.** Wiele osób, czujących się skompromitowanemi, próbuje uciekać, jednakże wszystkie dworce są obsadzone kozakami i innymi oddziałami wojska, które przepuszcza tylko osoby niepodejrzane. Na ulicach widać wiele tajnej policyi.

Petersburg. Od soboty rano godz. 6 na wszystkich dworcach petersburskich stoi **po 200 żołnierzy piechoty i po 2 oddziały kozaków.**

Przedsięwzięto wiele rewizyj.

Berlin. Jak donosi „Lokal Anz.“, w ciągu soboty przedsięwzięto tam **350 aresztowań** politycznych.

Wybuch strajku.

Berlin. „Lokal Anz.“ donosi z Petersburga: **15.000** zorganizowanych **robotników kolejowych i przemysłowych** wobec zwrotu w położeniu politycznem **uchwaliło rozpocząć w poniedziałek strajk.**

Stanowisko rządu.

Petersburg. Jak donosi „Rossia“, mowa, którą Stołypin na onegdajszem posiedzeniu Dumy wygłosił, brzmiała jak następuje:

Zważywszy że śledztwo przedwstępne, wdrożone przeciw posłowi Osolowi, w związku z rewizyą domową u niego przedsięwziętą, wykazało fakta, dotyczące organizacyi zbrodniczego związku, w którym pewni posłowie brali udział i zważywszy że koniecznem jest natychmiastowe poczynienie zarządzeń, aby normalny tok sprawiedliwości był zagwarantowany — proszę Dumy, aby wysłuchała zastępcę prokuratoryi przy petersburskim trybunale apelacyjnym, który Dumie przedstawi uchwałę sędziego śledczego w sprawie postawienia kilku posłów w stan oskarżenia. Obecny minister sprawiedliwości będzie w możności dać Dumie dalsze wyjaśnienia. Po wglądnięciu w akta uważam za swój obowiązek dodać, że każda zwłoka ze strony Dumy przy spełnieniu żądania, z którem zwracam się do niej na podstawie § 16 i 21 ust. o Dumie, albo każde niezupełne spełnienie tych żądań postawi rząd w niemożności zapewnienia spokoju i porządku w kraju.

Petersburg. Petersburska Agencya telegraficzna donosi: Półurzędowy dziennik „Rossia“ w artykule o położeniu politycznem pisze między innemi: Przedstawicielstwo ludu nie ścierpi w swym składzie burzycieli idei państwowej. Jakkolwiek brzmieć będą wywody sofistyczne mowców, to przecież położenie dziś i jutro się nie zmieni. Faktem jest, że zaszła zbrodnia. Winni muszą być wydani sądom, gdyż w przeciwnym razie Duma przyniesie ujmę sobie samej, obrażając pojęcie przedstawicielstwa ludu, jako ochrony porządku prawnego.

Berlin. „Lokal-Anzeiger“ donosi z Petersburga, że Stołypin, dając komisyi Dumy 24 godzin do namysłu, zrobił tylko formalność, gdyż **rząd zdecydowanym jest na każdy wypadek rozwiązać Dumę.**

Komisya dla wniosku rządu.

Petersburg. Sytuacya Dumy od onegdajszego wieczora się nie zmieniła. Do komisyi dla obrad nad wnioskiem rządu o wykluczenie 55 posłów socyalistycznych i aresztowania 16 z nich, wybrano 11 kadetów, **2 Polaków,** 3 socyal. rewolucyonistów, 4 trudowików i 2 socyalistów ludowych.

Kadeci w „Rjeczy“ oświadczyli się przeciw wnioskowi rządu.

Petersburg. Komisya ze względu na to, że według dotąd przedłożonego materyału oskarżenia, wniesiono skargę razem przeciw 16 posłom socyalno-demokratycznym, uchwaliła zażądać od sędziego śledczego materyału przeciw każdemu z obwinionych z osobna.

Berlin. Biuro Wolffa donosi z Petersburga: Jak słychać, komisya Dumy **uważa winę siedmiu posłów za wystarczającą do ich wydania.**

W poniedziałek odbędzie się tajne posiedzenie Dumy. Wydanie zdaje się być nieuniknionem, gdyż **rząd odrzuca wszelkie inne propozycye.**

Osol został w pobliżu Sestrowjec uwięziony.

Obrady Dumy.

Petersburg. Popołudniu odbywa się jawne, a o godz. 7 wieczór tajne posiedzenie Dumy. Na posiedzeniu tajnem zapadnie decyzya. Uważają za pewne, że **komisya odrzuci wniosek rządu.** Głosowanie ma być tajne.

Petersburg. Pet. Ag. tel. donosi: Posiedzenie otwarto o godzinie pół do 3 po południu, jednakże po kilku minutach, na wniosek soc. demokratów przerwano je na godzinę, aby poszczególne stronnictwa mogły naradzić się w sprawie postępowania na tem posiedzeniu.

Petersburg. Petersburska Agencya telegraficzna donosi: Duma zajmowała się wczoraj reformą sprawiedliwości. Grupy lewicy postawiły czterokrotnie wniosek o zamknięcie dyskusyi i przejście do obrad nad budżetem. — Duma jednakże wszystkie te wnioski znaczną większością odrzuciła, przyczem kadeci, prawica i Polacy głosowali przeciw socyalistom i trudowikom.

W uzasadnieniu swego wniosku oświadczył Zeretelli, że w chwili największego niebezpieczeństwa i **w przededniu zamachu stanu nie można się zajmować reformą sądownictwa.** — Koniecznem jest stwierdzić stanowisko Dumy w najważniejszych kwestyach, jak budżet i sprawa agrarna.

Kadet Hessen polemizując z socyalistami, oświadcza, że socyaliści przybyli do Dumy dla pracy ustawodawczej. Nie zaprzeczają powagi położenia. Mowca wzywa jednakże posłów, aby zachowali spokój i spełniali obowiązek, nałożony na nich przez kraj.

W drugiej mowie pos. Zeretelli wnosi, aby wieczorem odbyć posiedzenie nad sprawą budżetową. Koniecznem jest — oświadcza — nie oglądać się na uchwalony porządek dzienny, jeżeli rząd postawił bagnety na porządku dziennym.

Pos. Kiesewetter zawiadamia, że komisya, której poruczono zbadanie sprawy oskarżonych deputowanych socyalistycznych, **pracy swej nie może ukończyć przed poniedziałkiem.** Komisya obecnie potrzebuje naczelnego prokuratora petersburskiego.

Duma uchwaliła posiedzenie zamknąć i zebrać się dopiero w poniedziałek.

Wniosek o odbycie posiedzenia wieczorem dla obrad nad budżetem odrzucono 201 głosami przeciw 157.

Głosy prasy.

Petersburg. Wczorajsza poranna prasa petersburska mówiła o rozwiązaniu Dumy, jako o fakcie dokonanym, który bezwątpienia musi nastąpić. — Dzienniki postępowe atakują rząd, wskazując, że znał on od dawna program socyalistów. Ogólny ton prasy jest spokojnym.

Paryż. Dzienniki pochwalają rozwiązanie Dumy, przypominając, że już w listopadzie roku ubiegłego rosyjski minister spraw zagranicznych bawiąc w Paryżu, dał niedwuznacznie do poznania, że druga Duma będzie rozwiązaną i jej pracom nie rokował nadziei. Prasa przedstawia Stołypina, jako ofiarę rewolucyonistów, który wszystko zrobił, aby uniknąć (!?) rozwiązania. Szczególnie gorliwie bronią rządu rosyjskiego „Figaro“ i „Echo de Paris“ twierdząc, że postępek Stołypina musi się spotkać z uznaniem wszystkich przyjaciół porządku w Rosyi. Paryskie dzienniki uważają za rzecz pewną, że po rozwiązaniu Dumy Stołypin ustąpi, a przyjdzie ministerstwo Durnowa lub Kokowcewa. To ostatnie uważanem jest za prawdopodobniejsze, gdyż rząd planuje świeżą pożyczkę.

Wiedeń. „N. Fr. Presse“, omawiając rozwiązanie Dumy, wywodzi, że walka między reakcyą a rewolucyą wybuchnie ponownie i będzie gwałtowniejszą niż dotąd. Sposób, w jaki postąpiono z Dumą i swawola reakcyi zwiększą jeszcze namiętność ludu rosyjskiego. Lud ten czeka ciężka próba. Mimo wszelkiej siły i środków, jakiemi Durnowo rozporządza, nie uda się mu stłumić ruchu wolnościowego.

„Zeit“ sądzi, że tylko zręczności Gołowina zawdzięczyć należy, iż dotąd zdołano uniknąć rozwiązania Dumy. Żądanie Stołypina uwięzienia całej frakcyi nie ma równego w historyi.

„W. Allg. Ztg“ przypomina carowi los Ludwika XVI. Zdaniem pisma, rozwiązanie Dumy wywoła w Rosyi jeszcze niebezpieczniejszą sytuacyę.

Rewolucyjna organizacya wojskowa w Wilnie.

Petersburg. Jak z Wilna donoszą, wykryto tam rewolucyjną organizacyę w wojsku. Przedsięwzięto szereg aresztowań. Znaleziono wiele rewolucyjnych odezw do wojska, oraz rewolwerów i tajną drukarnię.

Koło polskie.

(Tel. „Nowej Reformy“).

Wiedeń, 16 czerwca.

Wczoraj o godzinie 6-ej po południu, zebrało się Koło polskie na pierwsze posiedzenie. Przewodniczył poseł Abrahamowicz.

Przewodniczący odczytał listę obecnych na zebraniu posłów. Po chwili wszedł na salę poseł ks. Stojałowski, zaś od ks. Londzina nadeszło pismo, że przystępuje do Koła. Wobec tego Koło liczy dotąd 56 członków.

Przew. Abrahamowicz wita Koło i donosi, że na posiedzeniu odbywającem się, nie nastąpi ukonstytuowanie Koła. Chodzi przedewszystkiem o wzajemne poznanie się i porozumienie, oraz omówienie sytuacyi. Ukonstytuowanie Koła nastąpi na osobnem posiedzeniu, które ma się odbyć we wtorek, o ile nie pojawi się inny wniosek.

Ks. Pastor żąda, aby zaraz na dzisiejszem posiedzeniu wybrano prezesa. W każdym razie wybór prezesa powinien się odbyć przed pierwszem posiedzeniem Izby, a zatem przed poniedziałkiem.

P. Stwiertnia oświadcza się przeciw wyborowi prezesa na odbywającem się posiedzeniu, gdyż nie było tego na porządku dziennym i członkowie Koła nie znają się jeszcze. Mowca jest za wnioskiem przewodniczącego.

P. Kozłowski oświadcza się za drugą częścią wniosku ks. Pastora, aby prezesa wybrano przed poniedziałkiem a zatem, wyjątkowo, dzisiaj t. j. w niedzielę wieczorem.

P. Głąbiński wnosi, aby na porządku dziennym odbywającego się posiedzenia umieszczono wybór prezydyum.

Ks. Pastor sprzeciwia się wnioskowi Głąbińskiego i wnosi, aby w niedzielę wybrano tylko prezesa.

Uchwalono na posiedzeniu niedzielnem wybrać jedynie prezesa.

Przewodniczący podał do wiadomości pismo posła Stapińskiego, proszące o wybór komisyi, którąby się miała porozumiewać z klubem stronnictwa ludowego w sprawach krajowych i ogólno narodowych. Sprawa ta traktowaną będzie na porządku dziennym wtorkowego posiedzenia. Dalej podał przewodniczący do wiadomości telegramy gratulacyjne ze Śląska oraz list ks. Londzina o wstąpieniu do Koła.

Minister Dzieduszycki powitał Koło imieniem prezydenta ministrów i omawiał poufnie sytuacyę.

P. Kozłowski przedstawił dwa wnioski: w sprawie drożyzny materyału opałowego i zakładania składów taniego drzewa opałowego z lasów rządowych, na stacyach kolejowych, w miastach i miasteczkach, rozszerzenia drobnej sprzedaży drzewa z lasów rządowych, oraz zniżenia taryf na drzewo, w celu ułatwienia decentralizacyi sprzedaży.

P. Stwiertnia poparł te wnioski, podnosząc brak drzewa opałowego w Stanisławowie i brak składów drzewa dla stolarzy i szkoły przemysłowej w Stanisławowie. Prosi o poparcie tej sprawy w Izbie i u rządu, zaznaczając, że handlarze wykupują drzewo od dostawców w celach spekulacyi.

P. Zarański, nawiązując do tych wniosków, domaga się wyrobienia zniżki taryf na węgiel, idący do wschodniej części kraju.

Wnioski przyjęto.

P. Kozłowski wnosi zniesienie kulczykowania świń i pokrywania kosztów oglądania bydła przez skarb państwa.

Po przemówieniach pp. Pastora, Kopycińskiego, Szajera, Dobiji i Mojsy, wniosek uchwalono.

Uchwalono dalej wnioski o wybór komisyi inicyatywy i dla rozpatrzenia wniosków sejmowych.

Książę Lubomirski żąda upoważnienia do uczynienia w Izbie wniosku o ustawę w sprawie przymusu ubezpieczenia od ognia. — Po przemówieniach pos. Szajera, Czajkowskiego, Kozłowskiego i Abrahamowicza zgodzono się na żądanie wnioskodawcy.

Pos. Małachowskiego upoważniono do uczynienia w Izbie wniosku o nowelę do ustawy należytościowej, ustawy o transakcyach naftowych, oraz do wniesienia interpelacyi w sprawie rozszerzenia dworca towarowego we Lwowie i usunięcia rampy kolejowej we Lwowie.

Pos. Zamorski domagał się upoważnienia do uczynienia wniosku o zapomogę rządową i ulgi podatkowe z powodu nieurodzaju żyta w kraju. Uchwalono.

Ks. Stojałowski zgłosił wnioski o powszechne ubezpieczenie na starość, dwuletnią służbę wojskową, ulgi podatkowe dla małych chat, oraz interpelacyę w kilku sprawach kolejowych.

Uchwalono wnioskami temi, jak i wszystkimi zgłoszonymi, zająć się po ukonstytuowaniu się Koła.

Następne posiedzenie Koła odbędzie się dzisiaj o godzinie 6-tej wieczorem. Na porządku dziennym wybór prezesa.

Na wczorajszem posiedzeniu Koła obecni byli członkowie Izby panów: Madeyski i Wodzicki, oraz poseł sejmowy Sękowski.

Wiedeń. Wśród posłów polskich opowiadają, że poseł ks. Kopyciński przystępuje do stronnictwa narodowo-demokratycznego.

Konferencya posłów demokratycznych.

Wiedeń. Wczoraj po południu odbyła się narada posłów demokratycznych wszystkich odcieni w sprawie prezydyum Koła polskiego. — Uchwalono polecić posłowi Dulębie, aby porozumiał się z innemi stronnictwami w tej sprawie.

Z Izby panów.

(Tel. „N. Reformy“ z 16 czerwca).

Nowi członkowie.

Wiedeń. Biuro korespondencyjne donosi: Jak się dowiadujemy, następujące osobistości zostały powołane do Izby panów:

a) Jako członkowie dziedziczni:

Franciszek Józef ks. Auersperg, Henryk hr. Clam-Martinitz, bar. Fryderyk Dalberg, Hugo ks. Dittrichstein, bar. Henryk Gudenus, baron Antoni Ludwigstorff, Alfred ks. Montenuovo, Karol hr. Nostitz-Rineck, namiestnik Galicyi Andrzej hr. **Potocki,** Józef hr. Sylva-Tarouca, Leopold bar. Sternbach, Jan Zdzisław hr. **Tarnowski,** Konrad hr. Ungnad-Weissenwolf Feliks hr. Vetter von der Lilie.

Jako członkowie dożywotni:

Członek Wydziału krajowego Karol Adamek, minister rolnictwa Leopold ks. Auersperg, były minister dr Bärnreither, opat Franciszek Barzina, prez. gabinetu dr Maks Włodzimierz bar. Beck, minister spraw wewn. bar. Bienerth, właściciel dóbr Herman Brass, właściciel dóbr dr Władysław **Czaykowski,** marszałek Krainy Oto Detela, członek Wydziału krajowego dr Eppinger, dr Karol Grabmayr, rektor uniwersytetu czeskiego w Pradze prof. Hlava, b. minister Adam **Jadrzejowicz,** marszałek Tyrolu dr Kathrhein, prezydent Izby handlowej w Wiedniu Kink, min. oświaty dr Marchet, poseł na Sejm dr Mettal, rektor uniwersytetu w Krakowie, prof. dr Kazimierz **Morawski,** b. minister dr **Piętak,** prezydent Izby handlowej w Pradze Rivnac, dr Wiktor Russ, prof. uniw. we Wiedniu, kapelan dworu dr Franciszek Schindler, b. marszałek Dolnej Austryi Schmolk, poseł na Sejm dr Fryderyk ks. Schwarzenberg, poseł na Sejm baron Schwegl, członek Wydz. krajow. dr Wacław Skarda, poseł na Sejm Alfred Skene, poseł na Sejm Karol hr. Stürgkh i Ernest hr. Sylva-Tarouca.

Prezydyum Izby.

Wiedeń. „Wiener Zeitung“ ogłasza: Cesarz na czas trwania tej sesyi Rady zamianował prezydentem Izby panów panów ks. Alfreda Windischgrätza, zaś wiceprezydentami ks. Maksymiliana Fürstenberga i ks. Alojzego Schönburga-Hartensteina.

Z Królestwa.

(Koresp. „N. Reformy“).

Warszawa, 15 czerwca.

(Aresztowania. — Rewizye. — Przywiezienie Kiłaczyckiego. — Trzy zamachy na pociągi).

W ciągu dnia wczorajszego i w nocy dokonano całego szeregu rewizyj mieszkań prywatnych, oraz aresztowano kilka osób. I tak, oprócz uwięzienia Zalewskiego, Cohna i panny Raczyńskiej, aresztowano jeszcze: adwokata przysięgłego Edwarda Życkiego, zamieszkałego przy ulicy Kapucyńskiej, Aleksandra Goldringa (Powojczyka), zamieszkałego przy ulicy Nowogrodzkiej, więzionego już poprzednio pod zarzutem zajmowania się literaturą nielegalną; Leona Chromańskiego, literata, zamieszkałego przy ulicy Kruczej.

Rewizye przeprowadzono: w mieszkaniu prezesa dyrekcyi T. K. Z. p. Krzymuskiego przy ul. Chmielnej. Rewizya, rozpoczęta w nocy, trwała kilka godzin i przeciągnęła się do rana, nie dała jednak żadnego rezultatu. — W mieszkaniu p. Matyldy Czupurnowskiej, oraz artysty-malarza E. Trojanowskiego nader ścisła rewizya nic nie wykryła; następstwem jej jednakże było ograniczenie osobom tam zamieszkałym prawa wyjazdu bez pozwolenia wydziału ochrany.

W mieszkaniu p. Jarkowskiego przy ul. Królewskiej, oraz w mieszkaniu pp. Krupińskich i Czupurowskich przy ul. Kruczej, dokonano rewizyi bez rezultatu.

Oprócz tego przeprowadzono rewizye w składzie broni L. Niesiołowskiego przy ul. Królewskiej, gdzie skonfiskowano rewolwery, dane do naprawy, oraz w księgarni Powszechnej przy ulicy Marszałkowskiej, gdzie po kilkugodzinnych szukaniach zabrano około 100 tomów.

Dziś w nocy przywieziono na stacyę Warszawę Kowelską studenta Kiłaczyckiego, aresztowanego w Szwajcaryi pod zarzutem współudziału w zabiciu Iwanowa, dyrektora kolei nadwiślańskich. Aresztowanego wieziono w osobnym wagonie III klasy pod ochroną żołnierzy. Kiłaczycki od granicy szwajcarskiej do granicy Królestwa transportowany był pod strażą żandarmów austryackich.

Onegdaj wieczorem, kiedy szły jeden za drugim trzy pociągi osobowe kolejki grójeckiej z Góry Kalwaryi do Warszawy, przepełnione pątnikami, powracającymi z odpustu, tuż za Służewem, pierwszy z tych pociągów natrafił na przeszkodę i uległ silnemu wstrząśnieniu tak, że maszynista, prowadzący parowóz, p. Antoni Dawid, doznał silnej kontuzyi. Jak się okazało, przeszkodą był olbrzymi kamień, położony na szynach. Zaledwie przeszedł ten pociąg, gdy drugi za nim idący, dzięki tylko przytomności umysłu maszynisty, zdołał uniknąć także katastrofy, w porę wstrzymany przed takim samym kamieniem na szynach. Nareszcie kiedy trzeci pociąg osobowy znów najechał na kamień i omało nie wykoleił się, dostrzeżono jakieś indywiduum, uciekające w pole. Puszczono się za tym człowiekiem; kiedy go dopędzono, rzucił się on, klnąc po rosyjsku, na konduktora i dotkliwie go poturbował. Ale przybiegło kilka osób z publiczności i obezwładniło niewątpliwego sprawcę zamachów, który wówczas dopiero jął tłómaczyć się, że „zbiera w polu kartofle“. Mimo tych tłómaczeń jednak aresztowano go i przywieziono do Warszawy. Tutaj okazało się, że aresztowany ma być urzędnikiem kolei nadwiślańskich, podobno nawet pomocnikiem zawiadowcy. Mówił on ciągle po rosyjsku.

(Telegramy „N. Reformy“ z 16 czerwca.)

Zesłanie.

Warszawa. Z rozporządzenia generał-gubernatora skazani zostali na zesłanie do odległych gubernij cesarstwa z granic Królestwa Polskiego na czas trwania stanu wojennego: Karol Masłowski, Jan Wróblewski, D. J. Milgram, Wincenty Skuba Skubiński, Karol Janicki, Wilhelm Fidr, Aleksander Łukański i Oskar Pielkowski.

Z Łodzi.

Łódź. Tutejszym pismom zabroniono pod odpowiedzialnością sądową, ogłaszać nazwiska robotników, aresztowanych w fabrykach.

Łódź. Aresztowano tu przybyłego z Warszawy agitatora Aleksandra Pawiaka i osadzono w areszcie policyjnym. Pawiak powiesił się.

Łódź. W Zduńskiej Woli wczoraj o godz. 6 rano trzech nieznanych złoczyńców kilku strzałami rewolwerowymi zabiło majstra tkackiego Wernera, idącego do fabryki. Od tych kul zginęły także trzy kobiety, pracujące w polu obok drogi, którą szedł Werner.

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości „Nowej Reformy“

z dnia 16 czerwca.

Program posłów socyalistycznych.

Wiedeń. Związek posłów socyalistycznych zebrał się wczoraj przed południem na naradę i uchwalił wnieść w parlamencie wniosek nagły z powodu nadużyć przy wyborach w Galicyi, oraz z powodu znanych przeniesień urzędników. Dla sformułowania tych wniosków wybrano osobny komitet redakcyjny i uchwalono wnieść interpelacyę do rządu, aby wyjaśnił: jakie zajmuje stanowisko wobec zamierzonego rozwiązania Dumy i wynikających z tego ponownych rozruchów w Rosyi oraz groźby międzynarodowych zawikłań w Europie; jak się rząd zamierza zachować wobec ponownych finansowych operacyj rządu rosyjskiego. Także inne stronnictwa zostaną przez związek wezwane, aby podpisały tę interpelacyę. W sprawie pism Wydziałów krajowych co do sanacyi finansów krajowych środkami państwowemi, postanowiono poprzeć dotyczący wniosek nagły, z zastrzeżeniem, że klub postawi wniosek dodatkowy, zawierający warunek, iż do Sejmów wprowadzone będą powszechne, równe i tajne wybory. Postanowiono wnieść interpelacyę z powodu ciągłego odraczania Sejmu dolno-austryackiego, zamiast zamykania sesyi, a to w celu podtrzymania nietykalności poselskiej. — Omawiano dalej szereg spraw natury ekonomicznej i społecznej, któremi klub w najbliższym czasie zajmować się zamierza.

Bardzo obszerną była dyskusya w sprawie prawa głosowania dla kobiet. Uchwalono domagać się w Izbie reformy wyborczej w duchu przyznania kobietom prawa wyborczego i zniesienia postanowień o osiadłości. Związek domagać się będzie dalej zniesienia § 14, skrócenia służby wojskowej do dwóch lat, zniesienia kary śmierci, ubezpieczenia na starość i t. d. Wybrano sekcye fachowe, które mają wypracować szczegółowy program prac. Potem nastąpiło prowizoryczne ukonstytuowanie się klubu aż do czasu ostatecznego zatwierdzenia statutu. Do prezydyum kierującego weszli posłowie: Pernerstorfer, Adler, Nemec i Diamand.

Z Sejmu węgierskiego.

Budapeszt. W Sejmie poseł Modruszan przemawiał przez cztery godziny po chorwacku, poczem po dłuższej dyskusyi formalnej, w której kwestyonowano, czy posłowie chorwaccy mają prawo przedkładać także wnioski w języku chorwackim, obrady przerwano.

Izolowanie Niemiec.

Berlin. Podsekretarzowi stanu dla spraw zagranicznych, Mühlbergowi, wręczono wczoraj wymianę not między Anglią, Francyą i Hiszpanią w sprawie umowy, o której onegdaj doniesiono, a w której — według włoskiego dziennika „Messidor“ — chodzi o wzajemne popieranie się na morzu Śródziemnem i oceanie Atlantyckim.

Konferencya pokojowa w Hadze.

Haga. Przy otwarciu drugiej konferencyi pokojowej, minister spraw zagranicznych van Tels, wygłosił mowę, w której wskazał na postępy idei pokojowej w ostatnich ośmiu latach, od czasu pierwszej konferencyi pokojowej i wyraził carowi wdzięczność za inicyatywę, a prezydentowi Rooseveltowi za popieranie idei pokojowej, poczem zaproponował przesłanie telegramu dziękczynnego do cara. Następnie wybrano prezydentem kongresu delegata ros. Nelidowa, który objąwszy przewodnictwo podniósł, że obecnie bierze udział w konferencyi 47 państw.

Zamach na perskiego konsula.

Tyflis. Perski rewolucyonista zaatakował na ulicy perskiego konsula i jego sekretarza. Sekretarz zabity, konsul wyszedł bez szwanku. Mordercę ujęto.

Przeciw podwyższeniu opłat telefonicznych.

Kraków, 15 czerwca.

W piątek, o godzinie 5 po południu, odbyło się w sali Rady miejskiej zebranie abonentów telefonów, w celu zaprotestowania przeciw podwyższeniu opłat telefonicznych, oraz w celu ułożenia programu dalszej działalności.

Zebranie powołało na przewodniczącego p. Henryka Szwarca, prezesa kongregacyi kupieckiej, który zagaiwszy obrady, wezwał komitet wykonawczy do złożenia sprawozdania z dotychczasowej działalności.

Imieniem komitetu zabrał głos dr Frühling, radca miejski i w treściwem przemówieniu skreślił jego działalność. I tak, komitet w myśl uchwały zgromadzenia z 28 lutego b. r. wniósł protest przeciw rozporządzeniu grudniowemu ministerstwa handlu, podwyższającemu nadmiernie opłaty telefoniczne i podjął starania w celu polepszenia warunków czysto lokalnych, które w tutejszej stacyi centralnej telefonów wiele pozostawiają do życzenia. Działając następnie analogicznie do komitetów innych miast monarchii, które przeciw podwyższeniu opłat telefonicznych wystąpiły, udzielił wskazówek abonentom co do dalszego ich stanowiska wobec dyrekcyi poczt i telegrafów i odniósł się do Towarzystwa właścicieli realności z prośbą, aby w interesie szerokich kół ludności wzięło udział w ogólnym proteście i wezwało swych członków, aby nie dozwolili stawiać stojaków do połączeń kablowych na swych domach. Wkońcu przedłożył referent program dalszej działalności, nad którym rozwinęła się dyskusya.

Zabrał głos dr Łepkowski, który wskazując na upośledzenie naszego kraju i miasta w stosunku do innych krajów wobec ulepszeń, jakie tam zaprowadzono, sądzi, iż rząd powinien przychylić się do słusznych żądań naszych i znieść rozporządzenie grudniowe ministerstwa handlu, które nie jest przecież ustawą. Wogóle wygórowane obecnie opłaty telefoniczne spowodowałyby, iż używanie telefonów stałoby się luksusem, większej części ludności niedostępnym i musianoby z przykrością zrzec się tego kulturalnego środka komunikacyi.

Kierownik budowy sieci telefonicznej w Krakowie, inżynier Słapa, przedstawia, jak wielkie trudności napotyka budowa sieci wskutek oporu właścicieli realności, którzy już to zupełnie nie pozwalają na budowanie stojaków, już to stawiają wygórowane żądania. Zawiadamia dalej, iż rząd nosi się z zamiarem rozszerzenia sieci do liczby 1600 abonentów, jednak z powodu przeszkód plan te może nie dojść do skutku. Następnie objaśnia fachowo interpelujących go abonentów, co do sposobów budowy, kosztów i telefonów spółkowych. Wkońcu wskazując na obecny postęp robót koło rozszerzenia sieci telefonicznej, zapowiada definitywne ukończenie na m. lipiec przyszłego roku, wraz z zaprowadzeniem stacyi centralnej automatycznej.

W odpowiedzi oświadcza dr Fruhling, iż tylko ci właściciele przyłączają się do protestu abonentów, którzy wogóle zabraniają zaprowadzania urządzeń pomocniczych (stojaków), ci zaś, którzy wymagają odszkodowania, nie stoją w żadnej łączności z abonentami telefonu.

Dr Łepkowski nawiązując do przemówienia inż. Słapy, sądzi, iż wobec wielkiego zaangażowania się w rozpoczęte roboty, rząd będzie zmuszony przychylić się do żądań abonentów.

Po zamknięciu dyskusyi uchwalono proponowane przez komitet następujące wnioski:

1) Ulgi przyznane na skutek akcyi abonentów telefonu, odnoszące się do sposobu wymiaru opłat telefonicznych, nie są wystarczające; zgromadzeni trwają przy pierwotnej swej uchwale, w myśl której domagają się zniesienia rozporządzenia grudniowego.

2) Gdy obecnie zbiera się już Rada państwa, która w pierwszym rzędzie powołaną jest do ochrony interesów szerokich kół ludności, przeto poleca się komitetowi, aby odpowiedni memoryał Radzie państwa i Kołu polskiemu na ręce posłów krakowskich przedłożył.

3) Opór właścicieli realności w Krakowie przeciw umieszczeniu stojaków telefonicznych na domach prywatnych nie jest wywołany niechęcią do instytucyi telefonów, ale jest wyrazem protestu przeciw rozporządzeniu grudniowemu.

4) Zgromadzeni konstatują, że centralna stacya telefonów Krakowie funkcyonuje źle i że zarząd poczt urządzenie i oddanie do użytku telefonu automatycznego, jak najbardziej przyspieszyć winien.

W końcu uchwalono wniosek dra Łepkowskiego:

„Zgromadzenie udziela pełnomocnictwa do dalszego działania w duchu powyższej rezolucyi komitetowi, który bez zwoływania na przyszłość zgromadzeń, komunikatami będzie dawał znać o działalności swej ogółowi abonentów.

Zgromadzenie zakończyło się koło godziny 7 wieczór.

Kronika.

Dziś:

Kraków, niedziela 16 czerwca.

Kalendarzyk kościelny: Benona b. w. i Justyny p.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 3 min. 32, zachód o godz. 7 min. 49; długość dnia godzin 16 min. 17.

Teatr miejski w Krakowie: „Orfeusz w piekle“, operetka Offenbacha (drugie przedstawienie opery).

Teatr ludowy: popołudniu „Tomcio Paluch“; wieczór „Robinson Kruzoe“.

Zakończenie roku szkolnego w szkołach sług żeńskich na Smoleńsku o godz. 3 popołudniu.

Festyny: W Parku dra Jordana na Przytulisko weteranów polskich z roku 1863 o godz. 3 popołudniu.

W Parku krakowskim wenta na korzyść Towarzystwa rygorozantów o godz. 3 popołudniu.

W parku miejskim na Krzemionkach w Podgórzu festyn sokoli o 3 po poł.

Wycieczki: Oddziału kolarzy „Sokoła“ krakowskiego o 8 runo do Krzeszowic z pod rogatki łobzowskiej.

Urzędników kolejowych do Okocima o 1 w południe z dworca kolei.

Drukarzy krakowskich do Bielan.

Wyścigi konne (pierwszy dzień) o 3 po południu.

Wieczorek muzykalno-wokalny Władysława Kicińskiego w sali Domu robotniczego o godz. 8 wieczór.

Repertuar teatru lwowskiego:

W niedzielę 16 b. m.: „Porwanie Sabinek“, komedya Schöntanów (gościnny występ Frenkla).

Opera lwowska w Krakowie. W teatrze miejskim zaczął się wczoraj sezon liryczny uroczymi dźwiękami „Strasznego dworu“, tej skondensowanej „polskości“ muzycznej, której istotę pomimo wszelkie naukowe zakusy, zmierzające do odebrania dziełu Moniuszki tego charakteru, długo jeszcze odczuwać i rozumieć będą setki i tysiące. Nie miejsce w krótkiej powitalnej wzmiance na wykazywanie, o ile właśnie wybitny rodzimy charakter jest tajemnicą powodzenia tego dziwnie prostego, a tak serdecznie swojskiego utworu. W toku sezonu zdarzy się jeszcze sposobność do obszerniejszego dotknięcia tego interesującego przedmiotu, tyle zawierającego w sobie materyału do nieporozumień. Wówczas też będzie można obszerniej wywieść, ile jeszcze piękności jest w „Strasznym dworze“ nieodkrytych, a raczej zatartych i zgubionych przez całe lata szablonu, ciążącego na przedstawieniach opery. Pod tym względem wczorajsze nie różniło się niczem od tych wszystkich, jakie na obu scenach Galicyi widzi się od lat dziesiątków.

Nie było też to przedstawienie rewelacyą nowych talentów śpiewackich. Cała obsada znaną jest z ubiegłego sezonu letniego. Publiczność witała serdecznie dawnych znajomych, pp.: Kasprowiczową, Malawskiego, Ludwiga, Mossoczego i zeszłoroczne debiutantki, które na krakowskiej scenie przeszły przez pierwszy ogień scenicznego zawodu, pp.: Hendrichównę i Markównę, wreszcie po dwuletniej przerwie p. Okocimskiego, który zmienił się tymczasem w wytrawnego śpiewaka i aktora. Przedstawienie miało przebieg wcale pomyślny; małe usterki i niedokładności w zespołach, nie były zresztą zbyt rażące i bezpośrednio po trudach podróży łatwe do wytłómaczenia. Widownia była zapełniona prawie w całości.

Egzamin dojrzałości w tutejszem seminaryum nauczycielskiem męskiem odbył się dla eksternistów od 27 do 29 maja pod przewodnictwem inspektora krajowego Mieczysława Zaleskiego i dla uczniów zakładu od 1 do 12 czerwca pod przewodnictwem radcy szkolnego Romana Vimpellera. Świadectwo dojrzałości otrzymali: Babczakiewicz Stanisław, Bigaj Jan, Baranowski Dante ekster., Cholewiński Józef ekster., Chruściel Antoni, Distefeld Józef, Dobruś Józef, Durakta Wacław, Dział Stanisław, Gąsior Marcin, Gorgoń Leopold, Kmiecik St., Kubalok Rudolf ekst., Kozioł Roman z odzn., Krupa Władysław, Łobodziński Maryan, Matz Wiktor z odzn., Marszałek Maryan, Migdał Stanisław, Ogarek Karol z odzn., Podgórski Paweł, Rakus Jan z odzn., Prokop Józef, Rzeszódko Stanisław, Sikora Jan, Siwadłowski Aleksander, Stankiewicz Julian, Sonnenblick Abraham, Tomasiuk Hieronim z odzn., Stachowski Aleksander, Strzelichowski Stanisław, Szczerski Ludwik, Tomaszek Leon, Tukatsch Józef, Unicki Edward z odzn., Wiklacz Stanisław, Wojtyga Kazimierz, Zając Brunon, Zaleski August, Zurzycki Stanisław.

Dwunastu uczniów zakładu i czterech eksternistów otrzymało pozwolenie poprawienia egzaminu z jednego przedmiotu po wakacyach, dwóch uczniów zwyczajnych i dwunastu eksternistów reprobowano na rok.

W czytelni im. Kilińskiego, Rynek główny l. 13, w poniedziałek dnia 17 b. m. o godzinie 8-ej wieczor, wygłosi p. Jan Jan Chmaj odczyt p. t. „Konserwatyzm galicyjski“. Wstęp bezpłatny.

Szarańcza w Łodzi. Z Łodzi telegrafują: Wczoraj po południu przeciągnęła tędy szarańcza, która spadła pod laskiem zgierskim.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca
Michał Konopiński.

Z Drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska 10. Rządca drukarni L. K. Górski.